

13. Ismertesse a polgári védelmi szervezetek felkészítésének rendszerét, szabályait és módszereit

Jogi alapok:

- **2011. évi CXXVIII. törvény** A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- **234/2011. (XI. 10.) Korm. Rendelete** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- **62/2011. (XII. 29.) BM rendelet** a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

62/2011. (XII. 29.) BM rendelet alapján:

A katasztrófavédelmi felkészítés célja:

46. § A katasztrófavédelmi felkészítés célja a természeti, a civilizációs és egyéb eredetű katasztrófák, veszélyhelyzetek megelőzése, az elhárításra és a helyreállítás során jelentkező, a Kat. 52. §-ában meghatározott feladatok végrehajtására való felkészülés, továbbá bekövetkezés esetén a káros következmények lehető legkisebbre csökkentése.

A polgári védelmi szervezetek felkészítése:

47. § (1) A polgári védelmi szervezet tagjának kiképzése elméleti és gyakorlati formában történik.

(2) A polgári védelmi elméleti kiképzés típusai és időtartama:

- a) alapképzés, amely 6 óra,
- b) szakképzés, amely 8 óra, ebből ugyanazon a napon legfeljebb 6 óra tartható meg,
- c) továbbképzés, valamint
- d) vezetői képzés.

(3) Az elméleti kiképzésre a BM OKF évenként, a kockázatbecsléseknek és a veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatoknak megfelelően képzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

A polgári védelmi szervezetek elméleti felkészítése:

48. § (1) Polgári védelmi alapképzésben részesül valamennyi, a polgári védelmi szervezetbe beosztott személy.

(2) Az alapképzés tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelmi és a polgári védelmi rendszer alapelemei,
- b) a polgári védelmi kötelezettség, a polgári védelmi szervezet,
- c) a polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő jogok és kötelezettségek,
- d) a veszélyeztető hatások, a kockázatbecslés és a veszély-elhárítási tervek,
- e) a lakosságvédelmi feladatok,
- f) a védekezésben együttműködő szervek és szervezetek,
- g) a riasztás és értesítés, valamint az irányítási rendszer és az utasítások,
- h) a védekezéshez alkalmazott munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, valamint
- i) munka- és balesetvédelem.

49. § (1) Polgári védelmi szakképzésben részesül a polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy az egység tevékenységének és az egységben elvégzendő feladatának megfelelően.

(2) A szakképzés tartalma különösen:

- a) az adott polgári védelmi egység és szervezet feladata,
- b) a beosztásában ellátandó feladatok, azok végrehajtása és eljárási rendje,

- c) az egység és a szervezet függelmi viszonyai, az irányítás, a jelentés és az utasításadás rendje az egységben és a szervezetben,
- d) a szakfeladat ellátásához alkalmazott munkaeszközök és egyéni védőeszközök,
- e) a szakfeladat ellátásában közreműködő szervek és szervezetek, valamint
- f) munka- és balesetvédelem.

(3) A munkahelyi polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy szakkiképzésének tartalma:

- a) a gazdálkodó szervezetnél lehetséges veszélyhelyzetek és elhárításuk,
- b) a központi, területi és települési polgári védelmi szervezetekkel történő együttműködés lehetőségei, valamint
- c) a gazdálkodó szervezet esetleges kitelepítésének feladatai.

50. § A polgári védelmi szakkiképzésben részesült személyek továbbképzésének

a) *tartalma különösen:* a polgári védelmi szervezet megalakítási helye szerinti település veszélyeztetettségi jellemzőinek megfelelően az alapképzés és a szakkiképzés ismeretanyagának ismétlése, naprakésszé tétele, a változások követése és a tapasztalatok feldolgozása,

b) gyakorisága

ba) a központi, területi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe, valamint az I. és II. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott települési polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek számára legalább háromévente,

bb) a III. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott szervezetbe beosztott személyek számára legalább ötévente.

51. § (1) A polgári védelmi szervezet kijelölt vezetői állománya vezetői képzésben részesül.

(2) A vezetői képzés tartalma:

- a) alapképzési ismeretek,
- b) a beosztásuknak megfelelő egység ellátásához szükséges ismeretek,
- c) vezetélméleti ismeretek,
- d) a polgári védelmi szervezetek alkalmazási szabályai, valamint
- e) a polgári védelmi szervezetek és a polgári védelmi feladatok végrehajtásában közreműködő más szervek együttes tevékenysége.

52. § (1) A polgári védelmi szervezetek állományának kiképzését a megalakítási helyén, vagy a katasztrófavédelem oktatási intézményeiben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(2) A beosztott állomány kiképzését a vezetői képzésben részesült személyek közreműködésével a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(3) A kiképzésekről a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kiképzési naplót vezetnek.

(4) A munkahelyi polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek alap- és szakkiképzéséről a gazdálkodó szerv vezetője gondoskodik.

(5) A speciális szakmai ismeretek oktatásához, amelyekkel a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakemberrel nem rendelkeznek, szakmai jártassággal rendelkező személyeket kell felkérni.

A polgári védelmi szervezetek gyakorlati felkészítése:

53. § (1) A polgári védelmi gyakorlati kiképzés célja:

a) a felkészítés során elsajátított ismeretek elmélyítése és a gyakorlatban történő alkalmazás begyakorlása,

b) a polgári védelmi szervezetek egymás közötti, valamint a mentésben részt vevő más szervezetekkel való együttműködésének gyakorlása,

c) a mozgósítás időben történő elérése, valamint

d) az *a)*-*c)* pontban foglaltak ellenőrzése.

(2) A polgári védelmi gyakorlati kiképzésre a BM OKF évenként, az elméleti kiképzéshez igazodó gyakorlati kiképzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

54. § A polgári védelmi gyakorlat elrendelésére jogosult:

a) központi szinten a főigazgató,

b) területi szinten a megyei védelmi bizottság elnöke, illetve az igazgató,

c) helyi szinten a polgármester, illetve a kirendeltségvezető.

A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlataira vonatkozó eltérő szabályok:

55. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatait a gazdálkodó szerv vezetője által meghatározott időpontban, a munkahelyi polgári védelmi parancsnokság az általa kidolgozott tervek szerint vezeti le.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője ellenőrzi, a következő szempontok alapján:

a) a munkahelyi polgári védelmi szervezet működési képességének elérése, a személyi és tárgyi feltételek alkalmassága,

b) a szervezet irányítási rendszere, az információáramlás és a jelentési rendszer alkalmassága,

c) a beosztott állomány feladatismerete és a biztonságos beavatkozás feltételeinek megléte,

d) a szervezet folyamatos működéséhez kapcsolódó feltételek biztosíttósága, valamint

e) a szervezet megalakításával, gyakoroltatásával kapcsolatos okmányrendszer.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője az ellenőrzésről jegyzőkönyvet készít, melyben rögzíti a megfeleléseket, a hibákat és hiányosságokat, és amely alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetője határidő tűzésével felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét a hiánypótlásra és a hibák kijavítására.